

# ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-10294/2016-ERU

V Praze dne 7. prosince 2016

Č. j. 10294-7/2016-ERU

## ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-10294/2016-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem (dále jen „Úřad“) dne 12. října 2016 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, kterým je společnost **DRIVESTONE a.s.** se sídlem Praha 1, Thunovská 179/12, PSČ 11800, IČO: 282 74 245, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, rozhodl

### takto:

**I.** Účastník řízení, společnost **DRIVESTONE a.s.**, se sídlem Praha 1, Thunovská 179/12, PSČ 11800, IČO: 282 74 245 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 24. května 2016 v Uherském Brodě, lokalita Nad Zámkem, parc. č. 7728/31 v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojním mechanismem (bagr CAT 324D) zemní práce související se stavbou „Zainvestování území pro výstavbu rodinných domů, lokalita Nad Zámkem, k. ú. Úherský Brod, Objekt K - Komunikace“ (dále jen „stavba“), při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 110 (dále jen „plynárenské zařízení“) a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.**

**II.** Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 50 000 Kč** (slovy: padesát tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 39816.

**III.** Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 39816.

## **Odůvodnění**

### **I. Úvod**

Dne 1. července 2016 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení, k němuž došlo dne 24. května 2016 v Uherském Brodě, lokalita Nad Zámkem, parc. č. 7728/31, kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 10. srpna 2016 Protokol o kontrole č. ██████████, č. j. 07184-10/2016-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námítky.

### **II. Kontrolní zjištění**

Z Protokolu o kontrole č. ██████████ ze dne 10. srpna 2016, č. j. 07184-10/2016-ERU, vyplynulo, že účastník řízení prováděl dne 24. května 2016 v Uherském Brodě, lokalita Nad Zámkem, parc. č. 7728/31 zemní práce související se stavbou, při kterých došlo prostřednictvím strojního mechanismu k poškození plynárenského zařízení.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenských sítí, který zajistil jeho následnou opravu a posoudil činnost účastníka řízení jako cizí zásah v ochranném pásmu plynárenského zařízení podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v SAP PM: ██████████ ze dne 24. května 2016 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. ██████████ ze dne 20. dubna 2016 k doprovodnému úniku plynu do ovzduší v množství 539 m<sup>3</sup> za dobu jeho trvání v délce 15 minut. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky zemního plynu 15 konečným zákazníkům.

### **III. Průběh správního řízení**

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 07184/2016-ERU dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto dne 12. října 2016 vydal v souladu s ust. § 150 správního řádu příkaz č. j. 10294-3/2015-ERU, kterým byla účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona uložena pokuta ve výši 70 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Příkaz byl účastníkovi řízení doručen dne 12. října 2016.

Dne 17. října 2016 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení ze dne 14. října 2016 označený jako „Věc: odpor“. Podáním odporu byl příkaz dle ust. § 150 odst. 3 správního řádu zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

Účastník řízení v odporu nenamítá spáchání správního deliktu, je si vědom svého skutku a podáním odporu žádá Úřad o snížení pokuty uložené příkazem č. j. 10294-3/2016-

ERU. Dále účastník řízení uvádí, že při opravě poškozeného plynárenského zařízení byl nápomocen a veškeré náklady byly uhrazeny. Závěrem účastník řízení uvádí, že k poškození plynárenského zařízení došlo z důvodu selhání lidského faktoru. Účastník řízení proto žádá Úřad o zvážení možného snížení uložené pokuty.

Dne 18. října 2016 odeslal správní orgán účastníku řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry, č. j. 10294-5/2016-ERU, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníkovi řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do deseti kalendářních dnů od doručení. Vyrozumění bylo účastníku řízení doručeno dne 19. září 2016. Účastník řízení využil svého práva a k věci se vyjádřil a doložil své aktuální majetkové poměry.

Dne 19. září 2016 účastník řízení zaslal kopii zisku a ztrát za minulé účetní období rok 2015. K výkazu zisku a ztrát za rok 2016 účastník řízení uvádí, že ho ještě nemá zpracován. Účastník řízení dále uvádí, že výše pokuty uložené příkazem je pro účastníka řízení v dané situaci likvidační z důvodu neuhrazení dlužných částek z faktur nesolventními firmami. Závěrem účastník řízení žádá Úřad o přezkoumání a zvážení uložení nižší pokuty.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-10294/2016-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

#### **IV. Popis skutkového stavu**

Z protokolu o kontrole bylo zjištěno, že zemní práce související se stavbou v Uherském Brodě, lokalita Nad Zámkem, parc. č. 7728/31 prováděl účastník řízení v postavení zhotovitele stavby na základě Smlouvy o dílo ze dne 1. března 2016. Objednatel stavby byla společnost TEKOO REALITY, s.r.o.

Stavba byla realizována na základě stavebního povolení vydaného Městským úřadem Uherský Brod, odbor dopravy, č. j. [REDAKCE] ze dne 7. září 2009.

Dne 4. června 2009 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě stanovisko o existenci sítě plynárenského zařízení zn. [REDAKCE] s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 21. března 2016, o čemž byl téhož dne vyhotoven protokol. Účastník řízení převzal staveniště dne 8. září 2015, o čemž byl téhož dne sepsán zápis o předání části stavebního díla. Vlastní existence plynárenského zařízení tak byla účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

Účastník řízení na vstupním školení BOZP seznámil své zaměstnance s přesnou trasou vedení vodovodu, plynovodu, kanalizaci, telekomunikačních sítí a vysokého a nízkého napětí,

což bylo stvrzeno jejich podpisem, jak dokládá Protokol – příloha stavebního deníku – situační plán ze dne 2. května 2016.

Dne 24. května 2016 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v Uherském Brodě, lokalita Nad Zámekem, parc. č. 7728/31 v souvislosti s prováděním zemních prací souvisejících se stavbou k poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení. O výsledku činnosti, při které došlo k poškození plynárenského zařízení byl pořízen záznam do stavebního deníku, a to na list č. [REDAKCE], kde je uvedeno: „strojný výkop rýhy dešťové a splaškové kanalizace stoky E a DE, hutněné zásypy jam a šachet, montáž pažení stěn rýhy, úprava trasy plynovodu A 4 odkopáním a znovu položením, zajištění vykopu výstražní páskou, zřízení kanalizačních přípojek trasy A 4 včetně výkopu, položení a hutnění, poškození stávajícího plynovodu u ŠD21“.

Účastník řízení ve svém vyjádření k oznámení o zahájení kontroly ze dne 15. července 2016 uvedl, že zemní práce prováděl zaměstnanec účastníka řízení, pan Dušan Weber. Dále k věci uvedl, že vytyčená poloha plynárenského zařízení odpovídala skutečnosti. K vlastnímu poškození plynárenského zařízení uvedl, že k němu došlo při výkopu kanalizace strojním mechanismem (bagr CAT 324D). I když byli zaměstnanci řádně seznámeni s vytyčenou polohou plynárenského zařízení, z důvodu selhání lidského faktoru došlo k poškození plynárenského zařízení. Poškozené plynárenské zařízení bylo opatřeno výstražnou fólií.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v SAP PM: [REDAKCE] ze dne 24. května 2016 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 20. dubna 2016 k doprovodnému úniku plynu do ovzduší v množství 539 m<sup>3</sup> za dobu jeho trvání v délce 15 minut. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky zemního plynu 15 konečným zákazníkům.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly uhrazeny, což účastník řízení doložil potvrzením o provedení platby ze dne 16. června 2016.

## **V. Právní hodnocení**

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti provozu plynárenského zařízení a provádění veškerých činností tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení a trestat tak lze pachatele, který svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 24. května 2016 v Uherském Brodě, lokalita Nad Zámekem,

parc. č. 7728/31 v ochranném pásmu plynárenského zařízení zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Ani účastník řízení tuto skutečnost nezpochybňoval.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce, 1 m na obě strany od půdorysu, u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek umístěných mimo zastavěné území obce 2 m na obě strany u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu. Tato skutečnost musí být známa každé osobě, když znalost právních předpisů se obecně předpokládá.

V rámci správního řízení správní orgán zjistil, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení známa ze stanoviska vydaného správcem plynárenského zařízení ze dne 4. června 2009 se sdělením, že plynárenské zařízení je chráněno ochranným pásmem. Účastník řízení tak věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho blízkosti, a přesto prováděl zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu. Dle protokolu o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 21. března 2016 došlo společností RWE Distribuční služby, s.r.o. k vytyčení polohy plynárenského zařízení v místě stavby. V protokolu o vytyčení plynárenského zařízení bylo uvedeno, že vytyčení bylo provedeno hledačem typu RD 8000 a vedení trasy bylo vizuálně vyznačeno v terénu barvou, a že přesné hloubkové uložení nebylo stanoveno, a proto je nutné ověření ručně kopanou sondou. Z uvedeného tak vyplývá, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možné po něm požadovat, aby porušení právní povinnosti spočívající v zákazu poškození plynárenského zařízení činností prováděnou v ochranném pásmu zabránil, když si neověřil přesné hloubkové uložení plynárenského zařízení ručně kopanou sondou. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností.

Z uvedeného tak vyplývá, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možné po něm požadovat, aby porušení právní povinnosti spočívající v zákazu poškození plynárenského zařízení činností prováděnou v ochranném pásmu zabránil, když prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně.

K námitce, kterou účastník řízení v průběhu správního řízení uplatnil, správní orgán uvádí, že s ohledem na všechny okolnosti případu, spolupráci účastníka řízení při opravě poškozeného zařízení, charakter podnikání účastníka řízení, který je spíše malým závodem a doložené majetkové poměry účastníka řízení, z nichž lze usuzovat na likvidační charakter pokuty uložené příkazem, je uložení podstatně nižší pokuty odůvodněné, a správní orgán tak přistoupil ke snížení pokuty, která sice představuje sankci vyšší, než ukládal za tato porušení zákona v minulosti, stále však se jedná o sankci, která ani řádově nedosahuje hranice 1 % maximální zákonné výše.

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení svým postupem porušil zákaz poškození plynárenského zařízení stavební činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a jeho jednáním

byly naplněny formální znaky správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení, způsobil únik zemního plynu a přerušil dodávku zemního plynu 15 odběratelům. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenských zařízení či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Jednání účastníka řízení tedy naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, přestože následkem správního deliktu bylo pouze místní ohrožení spolehlivosti provozu plynárenské soustavy.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by zemní práce byly prováděny ručně a s maximální opatrností s využitím dostupných technických opatření pro zabránění poškození v souladu s podmínkami stanovenými podle ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

## **VI. Uložení pokuty**

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona.

Skutečnost, že ke stavbě bylo vydáno stanovisko s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení, hodnotí správní orgán jako polehčující okolnost.

V řízení bylo prokázáno, že došlo k vytyčení plynárenského zařízení v terénu před zahájením zemních prací. Tuto skutečnost správní orgán hodnotí jako polehčující okolnost.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení prostřednictvím strojního mechanismu jako přitěžující okolnost.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenských zařízení je třeba konstatovat, že následky (typ poškozeného plynárenského zařízení, množství uniklého zemního) správního deliktu byly v tomto konkrétním případě střední a závažnost spáchaného deliktu lze z tohoto pohledu hodnotit také jako relativně vysokou. Tyto okolnosti zvyšují závažnost správního deliktu.

V důsledku poškození plynárenského zařízení nedošlo k přerušení dodávky plynu 15 konečným zákazníkům, což hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnost.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy jako polehčující okolnost.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy jako polehčující okolnost.

Správní orgán při ukládání pokuty jako výrazně polehčující okolnost zohlednil, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a porušil tak právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Účastník řízení využil svého práva a doložil své aktuální majetkové poměry na základě Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry ze dne 18. října 2016, č. j. 10294-5/2015-ERU ze strany Úřadu. Správní orgán přihlédl k dosaženým hospodářským výsledkům, jejichž vlivem by uložená pokuta mohla mít pro účastníka řízení likvidační charakter.

K výši stanovené sankce správní orgán uvádí, že si je vědom toho, že v daném případě uložil účastníku řízení sankci vyšší, než odpovídá dosavadní rozhodovací praxi Úřadu

ve skutkově obdobných případech. Ukládání pokut za správní delikty se děje ve sféře volného správního uvážení (diskrečního práva správního orgánu), tedy zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích, resp. volit některé z více možných řešení, které zákon dovoluje. I pro správní trestání však platí, že správní orgány by měly ve svých postupech a rozhodování zachovávat určitou míru stálosti (kontinuity). Měla by se tak vytvářet předvídatelná ustálená rozhodovací praxe, která by měla být měněna jen v odůvodněných případech a z legitimních důvodů. Konstantní správní praxi lze v materiálním smyslu chápat jako součást příslušné interpretované právní normy. Správní orgán je vázán vlastní správní praxí, pokud se taková praxe vytvořila, což vyplývá ze zásady zákazu libovůle a neodůvodněně nerovného zacházení. Od vytvořené správní praxe se lze odchýlit, avšak zásadně jen do budoucna a z racionálních důvodů. Správní orgán upozorňuje, že účelem sankce ve správním řízení je v zákonem vymezených případech chránit před poškozováním konkrétní zájmy společnosti, poškozování těchto zájmů postihovat, jakož i bránit pachatelům v páchání nežádoucí činnosti. Účelem sankce je dále působit výchovně nejen přímo na pachatele protiprávní činnosti ale také na ostatní členy společnosti tak, aby docházelo k minimalizaci počtu případů závažného chování a zejména byla potlačována četnost jeho opakování.

Pokuta tedy musí mít jednak výchovný charakter a jednak represivní účinek. Nutnou podmínkou pro naplnění těchto požadavků je, aby uložená sankce byla dostatečně účinná. Jestliže je ve správním řízení ukládána sankce v podobě pokuty, musí být citelným zásahem do majetkové sféry pachatele. Pouze v takovém případě, kdy uložená pokuta způsobí pachateli nezanedbatelnou majetkovou újmu, může uložení této sankce vést k dosažení účelu trestu z hlediska individuální i generální prevence a uložená pokuta neztrácí cokoli ze své účinnosti. Doposud Úřad ve svých rozhodnutích ukládal pokuty na samotné spodní hranici zákonem stanovené sazby, a to i v případě závažných porušení zákona. Správní rozhodování Úřadu tak do značné míry nekorelovalo s represivní a preventivní funkcí správní trestání, což se mimo jiné projevuje v opakovaném meziročním nárůstu počtu případů porušení příslušného ustanovení zákona. Ukládané sankce tak zcela zřejmě neplní svůj účel, kterým je prevence deliktivního jednání. Pokuty ukládané v dosavadní výši tak neumožňují, aby byl odpovídajícím způsobem chráněn zájem společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu energetických zařízení s minimalizací dopadů do života a zdraví osob, majetku či zájmu na ochraně životního prostředí. Je potřeba předestřít, že energetická zařízení přitom plní důležitou celospolečenskou úlohu a je v zájmu společnosti, aby byl počet zásahů, které jsou způsobily jejich bezpečný a spolehlivý provoz negativně ovlivnit, trvale snižován.

Správní orgán proto považuje za nezbytné za účelem zajištění účinné ochrany zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu energetických zařízení přistoupit v mezích stanovených právním předpisem ke zvýšení úrovně ukládaných pokut. Tuto změnu správní praxe považuje správní orgán za racionální a nikoliv svévolnou, neboť je vyvolána vnějšími okolnostmi. Jen uvedený postup správnímu orgánu umožní účinné prosazování ochrany zákonem chráněných hodnot v mezích svěřených kompetencí. Za těchto okolností, kdy jsou pokuty ukládané v dosavadní výši evidentně neúčinné, nelze uložení vyšší pokuty oproti předchozí praxi, a to i v podobných případech, samo o sobě považovat za protiprávní postup, resp. postup, který by byl v rozporu se zásadou ukládání trestů jen na základě zákona. Jak konstatoval v minulosti i Ústavní soud, změna právního výkladu je možná například z objektivních společenských podmínek dotýkajících se daných skutkových situací. O takovou situaci se nyní jedná. Zároveň správní orgán výše vyložil a transparentně změnu aplikace odůvodnil, když změna jeho rozhodovací praxe se opírá o akceptovatelné racionální a objektivní důvody.



Ačkoliv správní orgán uložil účastníku řízení sankci vyšší, než ukládal za tato porušení zákona v minulosti, stále se jedná o sankci, která ani řádově nedosahuje hranice 1 % maximální zákonné výše. Účastníku řízení tak byla uložena pokuta stále u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty. Stanovená výši pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložená sankce může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

### **Poučení**

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k předsedkyni Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.  
oprávněná úřední osoba  
odbor správních řízení